

Kaupunginhallitus 02.03.2026

Valtuustoaloite matkailutulojen merkittävästä kasvattamisesta (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Valo Miikka

Rintala Lea
Lostedt Marika
Tuomi Jaana
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Päivi Puntilan ym.15.9.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen matkailutulojen merkittävästä kasvattamisesta sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Päivi Puntila sekä 28 muuta valtuutettua ovat 15.9.2025 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Espoo-tarinaa otetaan tällä valtuustokaudella tavoitteeksi matkailutulojen merkittävä kasvattaminen. Aloitteessa ehdotetaan monivuotisen projektin käynnistämistä. Projektissa keskityttäisiin vahvistamaan Espoon kaupunkimielikuvaa ja kansainvälistä näkyvyyttä erityisesti B2B-yritysten ja konferenssijärjestäjien parissa.

Tiivistelmä

- Espoolla on hyvät edellytykset vahvistaa asemaansa kansainvälisenä matkailukaupunkina, erityisesti yritystapahtuma-, matkanjärjestäjä- ja kongressimatkailussa, mikä edellyttää pitkäjänteisiä ja suunnitelmallisia panostuksia.
- Espoon sijainti Helsingin läheisyydessä vaikuttaa matkailijavirtoihin ja majoitusvalintoihin, mutta tarjoaa samalla mahdollisuuksia hyödyntää pääkaupunkiseudulle suuntautuvaa matkailua nykyistä tehokkaammin.
- Tapahtumien ja kansainvälisten kongressien rooli matkailutulon kasvattamisessa on keskeinen, sillä ne lisäävät kaupungin tunnettuutta, vahvistavat elinkeinoelämän ja tiedeyhteisön toimintaedellytyksiä sekä tuottavat merkittävää matkailutuloa.

- Suunnitteilla ja rakenteilla olevat matkailuinvestoinnit, kuten Vermon tapahtuma-areena, Keilaniemen kongressihotelli ja Rantaraitin kehittäminen, voivat toteutuessaan merkittävästi parantaa Espoon vetovoimaa ja matkailutulon kasvuedellytyksiä.
- Matkailun kehittäminen edellyttää poikkihallinnollista yhteistyötä kaupungin eri toimialojen, Enter Espoo Oy/Visit Espoon ja poliittisen päätöksenteon välillä sekä riittävää resursointia matkailumarkkinointiin ja alueelliseen kehittämiseen.

Matkailu kasvun ja elinvoiman vahvistajana

Espoolla on vahvat lähtökohdat nousta yhdeksi Suomen merkittävimmistä matkailukaupungeista erityisesti kansainvälisten matkailijoiden kohteena. Kansainvälisestä matkailumarkkinoinnista vastaava Enter Espoo Oy/Visit Espoo panostaa markkinoinnissaan tulevan strategiakauden aikana erityisesti kansainväliseen yritystapahtuma, matkanjärjestäjä ja kongressimarkkinointiin, jossa näkyvyys ja erottautuminen edellyttävät pitkäjänteisiä investointeja. Markkinoinnin lisäksi Espooseen suuntautuvan matkailun kasvattamiseksi on tehtävä merkittävää yhteistyötä myös kaupungin palveluiden ja vetovoimakohteiden kehittämisessä.

Espoo houkuttelee jo nyt suuren määrän kansainvälisiä vierailijoita ja on vakiinnuttanut asemansa kansainvälisesti arvostettuna kongressikaupunkina, mutta matkailusta syntyvä taloudellinen hyöty jää yhä verrokkikaupunkeja pienemmäksi. Espoon sijainti Helsingin kupeessa vaikuttaa matkailijavirtoihin ja matkailijoiden tekemiin majoituspaikkavalintoihin, mutta samalla se avaa mahdollisuuksia pääkaupunkiin tulevien matkailijoiden houkutteluun myös Espooseen. Matkailutulon kasvattaminen kytkeytyy Espoossa tiiviisti palvelutarjonnan kehittämiseen, investointien edistämiseen sekä matkailumarkkinointiin. Seuraavissa kappaleissa tarkastellaan Espoon nykyistä asemaa kansainvälisessä matkailussa ja kongressikentässä, matkailuun liittyviä keskeisiä kehittämishankkeita sekä niitä rakenteellisia ja resursointia liittyviä tekijöitä, jotka määrittävät matkailutulon kasvun mahdollisuuksia tulevina vuosina.

Espoo tapahtumien ja kansainvälisten kongressien kaupunkina

Espoo on suosittu ja kasvava tapahtumakaupunki, ja tapahtumien houkutteluun kohdistetut resurssit kasvattavat myös matkailullista vetovoimaa sekä tuovat tuloja ja töitä. Useat musiikki-, kulttuuri- ja urheilutapahtumat ovat vakiintuneet osaksi kaupungin tapahtumakenttää, ja viime vuosina Espoossa on järjestetty useita kansainvälisiä ja kotimaisia urheilun arvokilpailuja sekä vetovoimaisia kulttuuri- ja musiikkitapahtumia, kaupunkijuhlia ja festivaaleja. Vapaa-ajan tapahtumien lisäksi Espoo on myös vakiinnuttanut asemansa yhtenä Suomen merkittävimmistä kokous- ja kongressikaupungeista. Tapahtumat keräävätkin Espooseen vuosittain satoja tuhansia vierailijoita, jotka jo nykyisellään tuovat merkittävää liikevaihtoa matkailuyrityksille ja tulevaisuudessa tapahtumien vaikutus matkailutulon kasvattajana kasvaa entisestään, kun esimerkiksi Vermon tapahtuma-areena sekä Tapiolan Urheilupuiston stadion avautuvat ja mahdollistavat entistä suuremmat ja monipuolisemmat tapahtumat Espoossa.

Kansainväliset kongressit tuovat Espoolle merkittävää näkyvyyttä, vahvistavat kaupungin tunnettuutta kansainvälisenä tutkimuksen ja innovaatioiden keskuksena sekä kasvattavat alueelle suuntautuvaa

matkailutuloa. Yksi kongressivieras tuo alueelle keskimäärin yli 1 500 euroa matkailutuloa, mikä on moninkertainen verrattuna useimpiin muihin matkailijaryhmiin. Aalto-yliopistolle ja Otaniemen tiedeyhteisölle kongressit tuovat mainetta, lisäävät kansainvälistä tunnettuutta ja vahvistavat alueen imagoa.

Kongressien merkitys ulottuu yksittäisiä tapahtumia laajemmalle. Ne jättävät isäntäkaupunkiin ja yhteiskuntaan pysyvää ja positiivista jälkeä. Suomessa tehdään maailmanluokan tutkimusta, ja Suomi tunnetaan luotettavana ja toimivana kongressimaana. Kansainväliset tapahtumat mahdollistavat paikallisen asiantuntemuksen esittelyn tutkijoille ja asiantuntijoille, ja kongressien ohjelmiin sisältyy usein vierailuja paikallisissa tutkimuskohteissa ja osaamiskeskittymissä. Onnistuneet kongressit vahvistavat sekä Suomen, Espoon että tapahtumia isännöivien organisaatioiden mainetta.

Espoo kansainvälisten matkailijoiden kohteena

Visit Finlandin matkailijamittarin (kansainvälisten matkailijoiden tutkimus) mukaan Espoo on kolmanneksi suosituin kohde ulkomaisten matkailijoiden keskuudessa, kun huomioidaan sekä yöpymiset että päiväkävijät yhteensä. Kansainvälisestä matkailusta Helsinkiin suuntautuu yli 50 %, Rovaniemelle vajaa 10 % ja Espooseen noin 5 %. Seuraavina kaupunkeina tulevat Tampere ja Turku noin 3 prosentin osuuksilla.

Kansainväliset vapaa-ajan matkailijat tulevat Espooseen erityisesti luonnon, hyvinvoinnin, kaupunkimatkailun sekä kokousten ja kongressien vuoksi. Espoossa vierailevista kansainvälisistä matkailijoista merkittävä osa yöpyy ystävien tai sukulaisten luona, mikä on poikkeuksellista verrattuna muihin Suomen suuriin kaupunkeihin. Tämä vähentää suoraan yöpymisiin ja niihin liittyvään kulutukseen perustuvaa matkailutuloa. Esimerkiksi Helsingissä yli 50 prosenttia kansainvälisistä vierailijoista yöpyy hotelleissa, kun Espoossa vastaava osuus on noin 25 prosenttia. Kansainvälisiä matkailijoita Espoossa on siis paljon, mutta heistä saatava matkailutulo jää verrokkikaupunkeja pienemmäksi, koska vierailijat eivät hyödynnä maksullista majoitusta samoin kuin muissa Suomen kaupungeissa.

Matkailuun liittyvät alueelliset kehittämishankkeet ja niiden merkitys matkailutulon kasvattamisessa

Alueellista matkailutuloa tarkasteltaessa on tärkeää huomioida myös matkailukeskittymät ja palvelutarjonnan kehitys. Espoon palvelutarjonta on kehittynyt hiljalleen viimeisten 10–15 vuoden aikana, kun kaupunkiin on avattu matkailijoita palvelevia kohteita, kuten Suomen luontokeskus Haltia, Vesiurheilukeskus Laguuni, saaristomuseo Pentala sekä uusia ravintoloita. Kohteet eivät kuitenkaan ole vetovoimaltaan Linnanmäen tai Särkänniemen kaltaisia matkailumagneetteja, jotka tuovat kaupunkeihin merkittäviä määriä matkailijoita, joiden taloudellinen vaikutus yltää huvipuistoa laajemmallekin. Kokous- ja kongressitapahtumien houkutteluun vaikuttaa suurten sisätapahtumatilojen puute Espoon avainalueilla – Finlandia -talo tai Tampere -talo voivat molemmat houkutella tuhansia kokous- ja kongressivieraita samanaikaisesti ja näin mahdollistavat myös taloudellisesti merkittävimpien kongressien ja yritystapahtumien saamisen.

Espoossakin on suunnitteilla ja rakenteillakin merkittäviä matkailutuloa kasvattavia kohteita stadionista teatteritaloon, Vermon tapahtuma-areenasta Keilaniemeen kongressihotelliin sekä Oittaaan ulkoilukeskuksesta saunapaikkoihin. Näiden kohteiden toteutuminen ja monipuoliset käyttömahdollisuudet myös kokousten ja kongressien järjestämisessä avaisivat Espoolle uusia mahdollisuuksia kongressimarkkinoinnissa. Matkailun kehittämisessä kaupungin markkinointiyhtiö Enter Espoo Oy/Visit Espoo tekee tiivistä yhteistyötä kaupungin eri toimialojen kanssa. Työ edellyttää koko kaupungin organisaation sekä poliittisen päätöksenteon yhteisiä panostuksia alueellisen kehittämisen mahdollistamiseksi.

Espoon yksi avainalueista Rantaraitti tarjoaa useita yrityksiä kiinnostavia paikkoja matkailun kehittämiseen. Mikäli näillä ja edellä mainituilla alueilla onnistutaan edistämään investointeja ja rakentamaan vetovoimaisia palveluita, matkailutulon kasvattaminen on tulevaisuudessa entistä realistisempaa - toimilla olisi suora ja merkittävä vaikutus matkailutulon kasvuun vierailijoiden houkuttelemisen kautta.

Matkailun houkuttelun resursointi

Espoon matkailumarkkinointiin kohdentamat panostukset jäävät kuutoskaupunkivertailussa muita kaupunkeja pienemmiksi. Tämä vaikuttaa kaupungin tunnettuuteen ja näkyvyyteen, ja osaltaan selittää matkailutulon jäämistä verrokkikaupunkeja pienemmäksi. Vertailussa on kuitenkin huomioitava kaupunkien erilaiset roolit ja sijainnit. Useimmat verrokkikaupungit ovat alueidensa keskuskaupunkeja, kun taas Espoo ja Vantaa sijaitsevat Helsingin välittömässä läheisyydessä. Matkailijat liikkuvat pääkaupunkiseudulla joustavasti eivätkä hahmota kaupunkirajoja, vaan käyttävät rahansa siellä, missä palvelut ja majoitusvaihtoehdot ovat tunnetuimpia ja laadukkaimpia.

Espoolla on erinomaiset menestysmahdollisuudet matkailukaupunkina sijaintinsa, vetovoimatekijöidensä, vahvan elinkeinoelämänsä sekä kansainvälisen tiedeyhteisön ansiosta. Matkailutulon kasvattaminen edellyttää samanaikaisia panostuksia investointien houkutteluun, palveluiden kehittämiseen ja kaupungin tunnettuuden vahvistamiseen. Kilpailu matkailijoiden euroista kiristyy, mutta vahvalla yhteistyöllä Espoolla on mahdollisuus saavuttaa merkittävä kasvu.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Matkailutulojen merkittävä kasvattaminen otetaan mukaan Espoo-tarinaa tällä valtuustokaudella

Tiedoksi